

Motion till riksdagen 2025/26:1387

av **Karin Sundin m.fl. (S)**

Stärkta förutsättningar för kooperativt företagande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa goda och långsiktiga förutsättningar för rådgivning om kooperativt företagande i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De 109 största kooperativa företagen i Sverige omsatte under år 2023 662 miljarder kronor enligt den senaste rapporten från paraplyorganisationen Svensk Kooperation. Med kooperativa företag menas här både kooperativa företag och ömsesidiga företag – företag vars primära syfte inte är att göra vinst utan att göra nytta för sina medlemmar eller kunder och för samhället i stort. Kooperativa företag ägs av sina medlemmar och ömsesidiga företag ägs av sina kunder.

De kooperativa företagen är viktiga som aktörer på svensk arbetsmarknad, med sammantaget cirka 100 000 anställda. De kooperativa företagen är också livskraftiga. Rapporten Nya kooperativa företag 2008–2018 – siffror, fakta och trender, från Svensk Kooperation, visar att kooperativa företag under de känsliga första tre åren har en överlevnadsgrad på 90 procent. Det är en högre överlevnadsgrad än alla andra företagsformer. Internationella studier visar att kooperativa och ömsesidiga företag klarar lågkonjunkturer och svängningar i ekonomin bättre än andra företag.

Kooperativa företag ger förutsättningar för hela Sverige att leva. De utgör en viktig del av livsmedels- och energiförsörjningen och de finns närvarande över hela landet genom bland annat kooperativa livsmedelsbutiker och mackar med stor betydelse i det lokala samhället.

Kooperativa företag är därmed en viktig del av det svenska näringslivet i dag, men potentialen för Kooperationen är mycket större. Inte minst genom att kooperativa företag kan vara ett bra alternativ för medarbetarövertagande i den generationsväxling som

pågår i svenskt näringsliv just nu. Det finns också en stor potential för kooperativa företag inom ramen för idéburen välfärd. Sverige är ett starkt land när det gäller kreativitet och innovation. Tröskeln för att starta nya verksamheter blir allt lägre. Startups är ett sådant exempel. De kännetecknas bland annat av att flera personer eller bolag vill gå in och utveckla en produkt eller tjänst tillsammans med ambitionen att växa snabbt. Den kooperativa företagsformen passar väl in när flera vill dela på arbetet och ägandet för att styra och dela risker gemensamt.

Problemet är att kunskapen om kooperativt företagande och om hur man bildar kooperativa företag är mycket låg i Sverige i dag. En Sifoundersökning som är gjord på uppdrag av Svensk Kooperation visar dock att hela 60 procent av de unga svarande vill veta mer om kooperativt företagande. En viktig förutsättning för att möta denna efterfrågan och för sektorns tillväxt är goda och långsiktiga förutsättningar för rådgivning.

Coompanion ger rådgivning till nyblivna och blivande kooperativa och ekonomiska föreningar och får för det arbetet stöd av Tillväxtverket. Trots den ökade efterfrågan har resurserna till Coompanion minskat över tid. Det är mycket förvånande, då de förordningar som styr den regionala utvecklingspolitiken och Tillväxtverkets arbete betonar en hållbar näringslivsutveckling i hela landet. En viktig aspekt av ett hållbart näringsliv är att det finns en mångfald av företagsformer.

Med detta som utgångspunkt och med tanke på det kooperativa företagandets potential bör därför en översyn göras för att säkra en resursfördelning som gynnar en rådgivning i hela landet och kring alla företagsformer, inklusive kooperativt företagande.

Karin Sundin (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Tomas Kronståhl (S)

Peter Hedberg (S)

Mattias Vepsä (S)

Mats Wiking (S)

Eva Lindh (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Mathias Tegnér (S)

Hanna Westerén (S)

Anna Wallentheim (S)

Anna-Belle Strömberg (S)

Heléne Björklund (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Gunilla Carlsson (S)

Malin Larsson (S)

Hans Ekström (S)